

Reinoud 10

S. 94, 12982

8

GIDS
VOOR
DE BILT EN
BILTHOVEN

PLANTWIJCK BILTHOVEN

SOESTDIJKERSTRAATWEG 171

TELEFOON 26161

RUSTHUIS VOOR HERSTELLENDEN, RUST-
BEHOEVENDEN EN OUDEN VAN DAGEN

Mooie ligging - Frissche ruime kamers met stroo-
mend water - Gezellige conversatie- en eetkamer
Groote zonnige tuin met zitje en lighut - Prijs
naar keuze der kamers - Bij langer verblijf nadere
overeenkomst - T.b.c.-patienten kunnen niet worden
opgenomen

P. C. BALK

Diploma Ned. Bond van Ziekenverpleging en
Nederl. Vereeniging van Psych. en Neur. —

S. 4.12.98⁸

== GIDS ==

VOOR

DE BILT EN BILTHOVEN

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3594 8052

NATIONAAL UITGEVERS- EN RECLAME-BUREAU
VLAARDINGEN

1932

*Uw
garantie*

voor goed
brood
is de naam

DE KORENSCHOOF

KAATSTRAAT 6-8-10
% DEM. WEERD

GAZON-MAAIMACHINES

voor hand-, paarde-
en motorkracht —

Tuinmeubelen

Gereedschappen
voor land- en tuinbouw

Pulverisateurs- en
Bestrijdingsmiddelen

Uitvoerige geïllustreerde catalogus gratis op aanvraag

JEAN HEYBROEK

BILTHOVEN

—

TEL. 26056 Utrecht

INHOUD.

	Blz.
Voorwoord	5
Geschiedkundig overzicht	7
De omgeving	11
Verbindingen met andere gemeenten	15
Bronnen van bestaan	16
Verschillende inrichtingen in de gemeente	16
Belastingen	22
Water, Gas, Electriciteit	23

GARAGE „REMBRANDTLAAN”

LUXE VERHUUR

Reparatie en onderhoud
van automobielen

Dag en nacht geopend
Concurrerende prijzen

W. F. Hemmler

TELEF. 26654 - BILTHOVEN - REMBRANDTLAAN 40

Het geheele jaar den zomer in Uw huis door

Centrale Verwarming

Hygiënisch; gemakkelijke bediening, is toch voordeliger! ~ De ketel, een vulkachel, behoeft geen kelder, weinig plaats innemende radiatoren, succesvolle uitvoering ~ Project met begroting
———— op aanvraag! ————

ANT. DE GRAAF - Steinenburg - DE BILT

M. VERKADE, SOESTDIJKSCHE
STRAATWEG 124

TEL. 26037 — GIRO 29205

KRUIDENIERSBEDRIJF

CHOCOLATERIE

FIJNE BISCUITS

Indische producten

===== voor de rijsttafel =====

Dagelijksche opname en bezorging

Uw AANGEWEZEN ADRES voor =====

BROOD, KOEK, BANKET enz.

is bij:

H. J. VAN POELGEEST

BLAUW KAPELSCHEWEG Nr. 2

===== Tegenover 'T WANDELPARK =====

TEVENS EEN GEZELLIG ZITJE!

VOORWOORD.

Nadat Burgemeester en Wethouders van de Bilt ons Bureau vergunning hadden verleend tot het uitgeven van een geïllustreerden Gids dezer Gemeente en zij den hierachter volgende tekst te onzer beschikking hadden gesteld, ontwierp de Gemeente-Architect de omslagteekening, het nieuwe Raadhuis voorstellende.

De foto's ter verluchting van het werkje zijn afkomstig van den heer Francis Kramer te Utrecht.

Moge deze Gids medewerken tot vermeerdering van den bloei van de Bilt en Bilthoven, die zoo rijkelijk met natuurschoon zijn gezegend en ideaal gelegen zijn in het centrum van het land.

NATIONAAL UITGEVERS-
EN RECLAME BUREAU.

Vlaardingen, Juli 1932.

HET SPORTHUIS

A. STRAMROOD

— ACHTER ST. PIETER 6 —

TELEF. 12585 — UTRECHT

SPORTARTIKELEN OP ELK GEBIED

TENNIS - HOCKEY - VOETBAL

SPORTKLEEDING =====

GASBEDRIJF

DER GEMEENTE ZEIST.

DE BILT — Nieuwstraat 112 — Tel.nr. 28058
geopend op werkdagen 1—4 uur,
des Zaterdags 11—1 uur.

HET KOKEN MET GAS

GAAT GEMAKKELIJKER - SNELLER
EN GOEDKOOPEL.

Gaswarmwatertoestellen

worden steeds meer toegepast, omdat zij verkrijgbaar zijn in iedere gewenschte grootte en constructie en voor water op elke gewenschte temperatuur.

Gaskachels en Gasradiatoren

zijn de gemakkelijkste en meest aangewezen toestellen om ieder vertrek op elk gewenscht oogenblik van den dag onmiddellijk te kunnen verwarmen.

GASTOESTELLEN in ruime keuze
zijn in de **TOONKAMERS** van het
Gasbedrijf kosteloos te bezichtigen,

terwijl levering en opstelling van gastoestellen zowel rechtstreeks door het Bedrijf als door bemiddeling van bepaalde installateurs kunnen geschieden. Gastoestellen zijn ook met gemakkelijke betalingsvoorwaarden in **HUURKOOP** verkrijgbaar.

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT

In de Middeleeuwen werd het klooster Oostbroek gesticht. Het was gewijd aan de Heilige Maagd en aan den Heiligen Laurentius, die in de 3e eeuw den marteldood door vuur onderging, waartoe hij op een rooster werd gelegd. Men vindt een zoogenaamd Laurentiusrooster nog heden in het wapen van de Bilt.

De Bilt behoorde tot het rechtsgebied van den abt van Oostbroek. Na de Hervorming kwam het gezag aan de Staten van Utrecht, welke de ambachtsheerlijkheid Oostbroek aan een particulier verkochten. De Bilt was in de vorige eeuwen een klein dorp. In 1748 waren er slechts 156 huizen, in 1821 175 en in 1835 204. Daar de gronden aan enkele grootgrondbezitters behoorden, is de Bilt geruimen tijd een klein dorp gebleven. Eerst in ongeveer 1890 begon het bebouwde oppervlak der gemeente zich uit te breiden. De Hessenweg werd langzamerhand aan ééne zijde bebouwd. Deze weg is vermoedelijk genoemd naar de Duitsche kooplieden (welke in den volksmond Hessen genoemd werden), welke vroeger met hunne wagens met aardewerk (de bekende Keulsche potten) uit Duitschland, via Arnhem, Ede, Barneveld, Amersfoort, langs het vliegveld te Soesterberg, den Paltzerweg te Zeist en te Bilthoven, den Dwarsweg (thans Jan Steenlaan), den Brandenburgerweg, den Hessenweg, den Rijksweg, naar Utrecht reden.

In ongeveer 1895 werd de buitenplaats „het Klooster”, hetwelk in vroeger eeuwen een klooster was en zich uitstreckte vanaf den Rijksweg tot de Oostbroekschelaan, aan diverse personen verkocht; het Rijk kocht het huis met de naaste omgeving en stichtte aldaar het *Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut*. Het witte huis lag schilderachtig tusschen oude beuke- en eikeboomen. Verscheidene boomen moesten echter vallen voor de uitoefening van den Meteorologischen

WENDT U bij voor-
genomen vestiging in
deze omgeving tot het

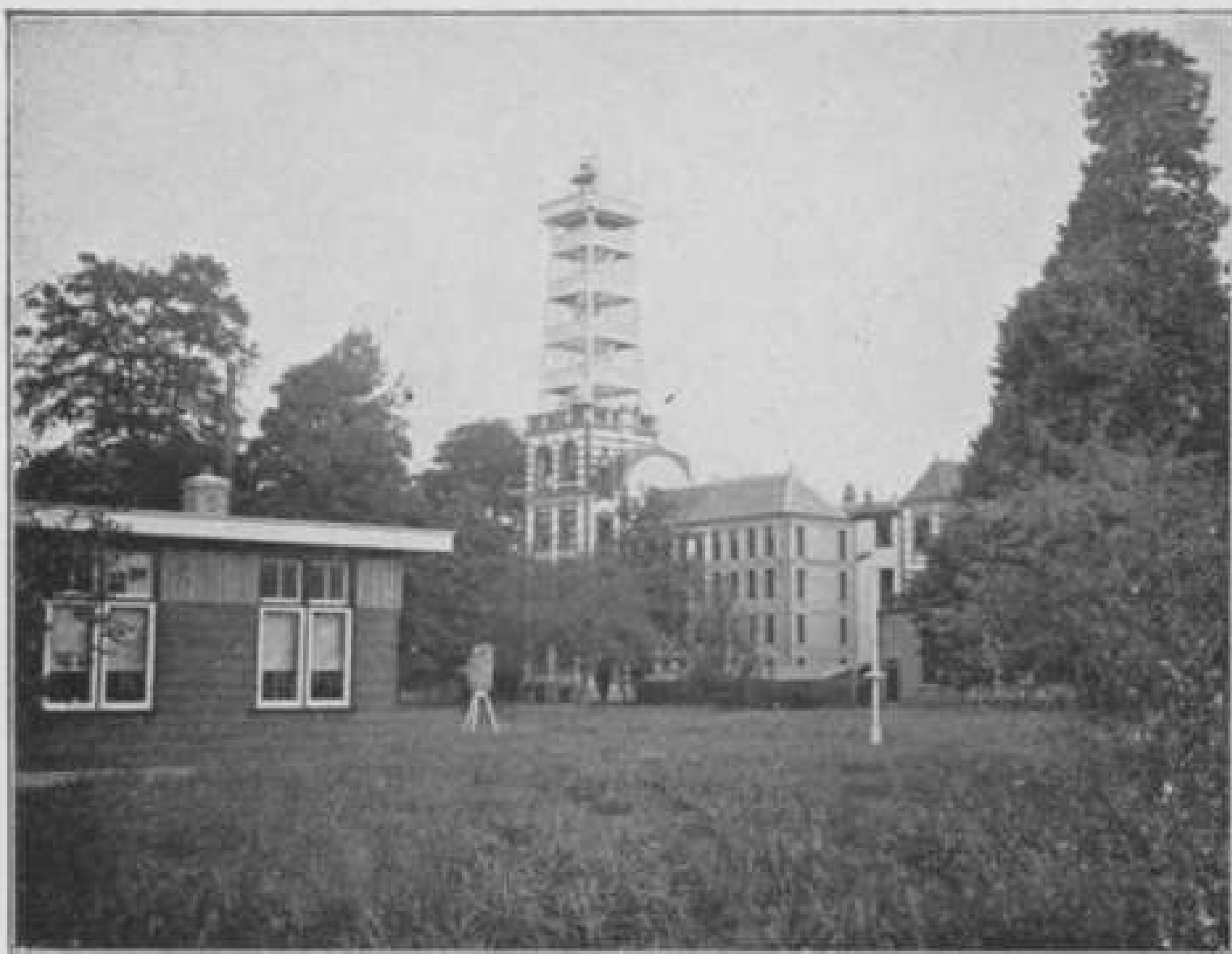
Centraal
Woningbureau
(N.V.)

Brecheisen & Pieters
Makelaars

Hoofdkantoor Utrecht:
JANSKERKHOF 24 - TELEF. 13900

Bijkantoor DE BILT:
WATERWEG 63

WONINGGIDS GRATIS OP AANVRAAG

Kon. Ned. Meteorologisch Instituut De Bilt.

Foto Francis Kramer.

Dienst. Na de opening van het Meteorologisch Instituut in 1897 werd in 1898 het eerste park van de Bilt, het Kloosterpark, aangelegd.

Het gebied van de Bilt strekte zich tot 1896 uit vanaf het Utrechtsche Wilhelminapark tot de Lage Vuursche. In 1896 werd door de Gemeente Utrecht het terrein overgenomen, hetwelk achter het Wilhelminapark ligt en waar o.a. het R.K. Ziekenhuis (St. Anthoniusgesticht) ligt.

De bevolking bedroeg op 1 Januari 1891 2722 en verminderde wel in 1896 met 130 personen, maar was op 1 Januari 1901 3088. Na dit jaar steeg de bevolking aanmerkelijk en bedroeg op 1 Januari 1911 4224, op 1 Januari 1921 6180, op 1 Januari 1931 11159 en thans, op 1 Januari 1932, 11623.

Na den aanleg van het Kloosterpark in 1898 begon in 1901 de sterke uitbreiding van de gemeente, welke voornamelijk het gevolg was van de stichting van het nieuwe station. In 1863 was er bij den aanleg van den Centraal Spoorweg een halte te de Bilt gemaakt, welke weinig beteekenis had en waar 4 à 5 treinen per dag stil hielden. In 1901 werd het nieuwe station

gebouwd. In 1898 was reeds de lijn den Dolder—Baarn en die van Bilthoven naar Bosch en Duin—Zeist aangelegd. Treindiensten met comfortabele rijtuigen kwamen tot stand op de trajecten Utrecht—Amersfoort, Utrecht—Baarn en Utrecht—Zeist. Daar al deze treinen het nieuwe station moesten passeeren, ontstond er gelegenheid per dag 50 maal heen en weer naar Utrecht te gaan. De buitenplaats „Jagtlust”, welke zich vroeger uitstreckte vanaf den Groenekanscheweg tot even voorbij het station was in ongeveer 1890 in gedeelten verkocht. Het Noorderlijkst gedeelte werd in 1903 verkocht aan een bouwcombinatie, welke het eerste park in Bilthoven stichtte, het park „Vogelenzang”, genaamd naar den ouden herberg, welke aan den Soestdijkscheweg lag en dien naam droeg.

Na 1910 werd het eerste groote park ten Noorden van de spoorbaan, aan weerszijden van den Soestdijkscheweg, aangelegd. Aan den Westkant van dien weg kreeg dit park den naam van „Biltsche Duinen”, naar den ouden naam van de omgeving, aan den Oostkant Ensahpark, naar den naam van de villa van den heer Mr. J. E. Ameshoff, op wiens initiatief het nieuwe station gebouwd is en welke hierdoor den stoot heeft gegeven tot de stichting van Bilthoven.

In 1912 werd het naast het Ensahpark gelegen Park „Drakestein” aangelegd, waarin het schilderachtig gelegen Biltsche Meertje ligt. Jammer is, dat door het bouwen van huizen aan den oever hiervan het landelijke van dit meertje voor een deel te loor is gegaan.

Daar in het begin van de uitbreiding bij het station nog weinig huizen stonden, werd dat gedeelte van de Bilt eerst station de Bilt genoemd.

In dien tijd werd aldaar een hulppostkantoor opgericht, hetwelk onder ressort van het Utrechtsche Postkantoor zou staan. De namen de Bilt en station de Bilt gaven vooral voor de postrijen veel verwarring. De Gemeenteraad heeft hierop het nieuwe dorp Bilthoven gedoopt.

In ongeveer 1910 werd in de gemeente Zeist het park „Bosch en Duin” aangelegd, hetwelk vroeger jaren deel had uitgemaakt van de buitenplaats „Beerschoten” en wiens grondbezit zich voor een klein deel ook in de Bilt uitstreckte. Nadat de Juliana-laan, welke gedeeltelijk parallel loopt met de spoorbaan, aangelegd was in de richting van genoemd park, volgde in ongeveer 1918 de aansluiting van dien weg aan het wegennet van dat park. Voor het verkeer van den Amersfoortscheweg en het park

„Bosch en Duin" naar Bilthoven beteekende dit een groote vooruitgang.

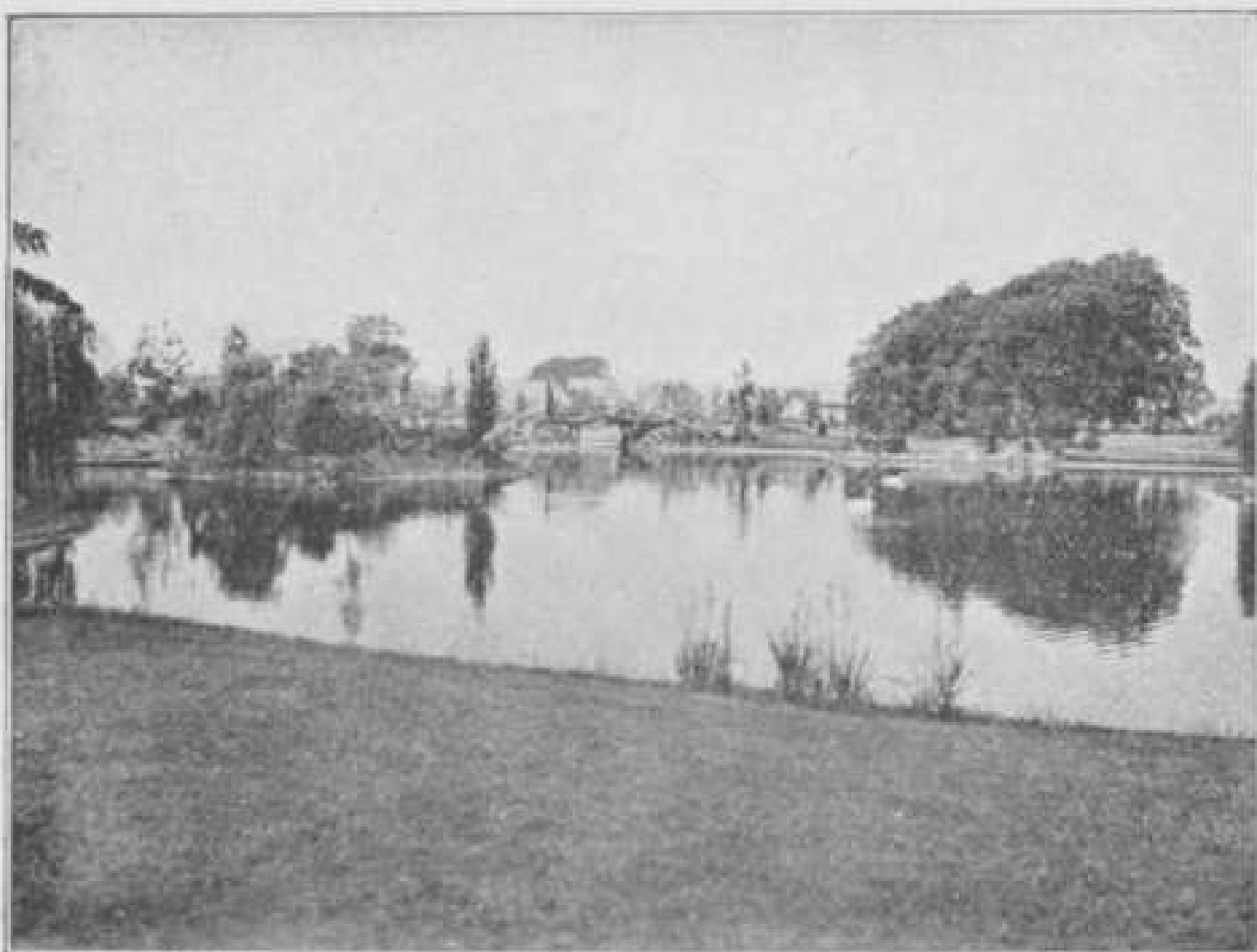
Het jaar 1918 was voor de gemeente een bijzonder jaar, daar dit jaar in exploitatie kwamen het park „Ridderoord" ten Westen van den Soestdijkscheweg en het „Oosterpark" ten Oosten van dien weg. In dit jaar kocht de gemeente ook een terrein, met laag eikenhout en een vijver, een en ander vroeger deel uitmakende van de oude buitenplaats „Jagtlust", met het oogmerk hier een tuindorp te stichten, hetwelk zoodanig in 1919 in exploitatie kwam.

Nadien kocht de gemeente het zoogenaamde Heidepark, hetwelk jarenlang als excercitieterrein van de artillerie, welke te Utrecht in garnizoen lag, dienst heeft gedaan, om dit als bouwterrein te exploiteeren. Later is men hierop teruggekomen, daar met het in het belang der ingezetenen achtte, dat deze heide ongerept bleef. Het Heidepark werd vroeger genaamd het Heideveld en bereikt men langs de Jan Steenlaan, de Ruysdaellaan (vroeger resp. de Dwarsweg en Dragonderweg genaamd) en de van Oijensteeg.

DE OMGEVING

De Bilt was vroeger met Utrecht verbonden, door een met keien belegde straat, genaamd de Steenwech of Biltsche Steenstraat, een der oudste straatwegen van ons land, welke te Utrecht begon aan de Wittevrouwenpoort, daarna ging over de tegenwoordige Biltstraat en vervolgens aansloot aan het punt, waar de tegenwoordige Rijksweg begint, welke vroeger recht doorliep. Na den aanleg van het Fort Biltstraat in het midden van de 19e eeuw is de, vooral in de latere jaren, toen het autoverkeer zich sterk ontwikkelde, beruchte, kronkelige weg om het fort aangelegd. Sinds 1931 gaat men weer langs een breeden weg door het fort, waardoor de oude route hersteld is. Nadat men eerst nog door de gemeente Maatensdijk gewandeld heeft, komt men in de gemeente de Bilt, waar de Rijksweg Utrechtscheweg genaamd is. Aan de linkerzijde bevond zich het landgoed „Arenberg", hetwelk nu geheel verdwenen is en waarvan de Kerklaan en de Westerlaan een deel uitmaken. Aan de rechterzijde passeert men eerst de sluis van het waterschap „de Biltsche- en Zeister Grift", en daarna het landgoed „Sandwijk" van den heer Dr. C. W. Th. Baron van Boetzelaer van Dubbel-

dam, hetwelk bekend is om zijn prachtige tuin en bosch. Daar tegenover ligt een park, ter grootte van $7\frac{1}{2}$ H.A., hetwelk genoemde heer heeft laten aanleggen door de *Firma H. Copijn & Zoon te Groenekan*, welke o.a. het Wilhelminapark te Utrecht heeft aangelegd.

Vijvergezicht in het Van Boetzelaerpark, de Bilt.

Foto Francis Kramer.

De heer Van Boetzelaer heeft dit park aan de gemeente ten geschenke gegeven, waarmede de ingezetenen van het oude dorp zeer ingenomen zijn. Naast het nieuwe park ligt de Bilthovenscheweg, welke naar Bilthoven voert. Naast het landgoed „Sandwijck” grenst het terrein van het Kon. Nederl. Meteorologisch Instituut. Even voorbij den ingang daarheen voert een brug naar het Kloosterpark. Vervolgt men den Rijksweg, dan komt men in de oude Dorpsstraat.

Passeert men den brug bij hotel „Nas”, dan ziet men aan de linkerzijde in de eerste plaats het landgoed „Houdringhe” van den heer Mr. A. M. A. Baron van Boetzelaer van Loenen en Wolferen. „Houdringhe”, zooals het oorspronkelijk genaamd is, is vermoedelijk in de 17e eeuw aangelegd door den heer de Ma-

muchet, welke als Fransch réfugié naar de Nederlanden was gekomen; het huis is vermoedelijk eerst in de 18e eeuw gebouwd. Het landgoed strekte zich vroeger uit tot ongeveer de spoorbaan. In ongeveer 1885 is een groot gedeelte verkocht aan de familie de Jong Schouwenburg te Amsterdam. Dit gedeelte wordt ter onderscheiding sindsdien „Noord-Houdringe” genoemd. Een bijzonder mooie oprijlaan voert naar het heerenhuis.

Dit landgoed Houdringe is door de Visscherssteeg een zeer aan te bevelen wandelweg, welke achter het huis voert naar den Soestdijkscheweg, gescheiden van het landgoed Beerschoten.

Dit landgoed, hetwelk zooals reeds vermeld is, vroeger ook het park Bosch en Duin omvatte, en waartoe behoorde het hotel „Huis ter Heide” aan den Amersfoortscheweg, is eigendom van Mevrouw Douair. Jhr. J. Steengracht van Oostcapelle en bevat prachtige boschpartijen. Ongeveer 10 jaar geleden is het Noordelijkste gedeelte, waaronder de boerderij-uitspanning „de Pan”, welke aan den Amersfoortscheweg ligt, verkocht aan een bouwmaatschappij. Onder leiding van den landschapsarchitect, den heer van Nes, is dit gedeelte aangelegd als het Natuurpark „de Pan”, hetwelk een bezoek overwaard is. In dit park bevinden zich de golfvelden van de bekende Golfclub.

De weg naar Amersfoort vormt de scheiding van de landgoederen „Beerschoten” en „Vollenhoven”, welke zich resp. links en rechts van den Utechscheweg bevinden. Over den ingang van den Amersfoortscheweg ligt het statige heerenhuis, toebehoorende aan den heer Van den Arend, directeur der Tabaksmatschappij „Arendsburg”. Het huis is ongeveer in 1700 gebouwd en omgeven door een mooi aangelegd bosch; aan de andere zijde ligt eveneens een bosch, hetwelk zich onderscheidt om zijn aanleg en het bekende paadje langs het beekje.

Wanneer men op den Utrechtscheweg het buiten „Berkenhoven” gepasseerd heeft, bereikt men de grens der gemeente Zeist. Even over de grens begint links het rijwielpad van U.M.O., hetwelk voert naar de bosschen en heiden in Amersfoort, Leusden en Zeist.

Wil men een mooie buitenwandeling maken, dan slaat men den zandweg, over de villa „Berkenhoven”, genaamd Schorteldoekschesteeg, in, wandelt om het landgoed „Vollenhoven”, passeert een brug over de Biltsche Grift, een schilderachtig plekje, en verder om het landgoed „Oostbroek”. Waar de zandweg aansluit aan den grindweg, ligt links de Tolakkerlaan, welke naar Bunnik voert. Volgt men den grindweg, Bunniksche-

weg genaamd, dan ligt aan de linkerzijde de Oostbroekschelaan of Hoofddijk, een particuliere weg, welke bij den ingang van het fort Biltstraat op den Rijksweg uitkomt. Den Bunnikscheweg vervolgend, komt men uit op den Utrechtscheweg, bij hotel „Poll”; tevoren kan men door de Wilhelminalaan in het Kloosterpark eveneens den Utrechtscheweg bereiken.

Tegenover hotel „Poll” begint de Burgemeester de Withstraat, genaamd naar den vroegeren Burgemeester, den heer Jhr. Mr. D. de Blocq van Haersma de With, welke overgaat in den Blauwcapelscheweg, welke naar Blauwcapel voert.

Soestdijkscheweg, de Bilt.

Foto Francis Kramer.

De verbinding Rijksweg—Bilthoven gaat over den Bilthovencheweg, den Hessenweg, den 1sten Brandenburgerweg, den Leijenscheweg, den Soestdijkscheweg. Op den hoek van de Dorpsstraat, waar hotel „Nas” zich bevindt, begint de Soestdijkscheweg, een rechtstreeksche verbinding naar Bilthoven en vervolgens naar Soestdijk. Vóór het station slaat men van den Soestdijkscheweg de Julianalaan in, om, waar deze laatste weg zich splitst in Julianalaan en Paltzerweg, resp. het park „Bosch en Duin”, resp. den Dolder te bereiken. Voorbij het station

vormt de 5de zijlaan van den Soestdijkscheweg aan de linkerzijde, de Gezichtslaan, een verbinding met Maartensdijk. Veel verder wijst een wegwijzer van den A.N.W.B. de verbinding met Lage Vuursche, resp. Hilversum.

Ten Noorden van de spoorbaan liggen uitgestrekte bosschen en heiden, waarin men mooie wandelingen kan maken, welke zich uitstrekken tot Hilversum, Baarn, Amersfoort en Zeist.

Aan den Soestdijkscheweg ligt het heerenhuis van de vroegere buitenplaats „Jagtlust”, hetwelk door de gemeente is aangekocht en thans onder leiding van het architecten-Bureau „Hanrath” te Hilversum verbouwd is om daarin het nieuwe Gemeentehuis te vestigen, hetwelk Juli 1932 in gebruik genomen is.

Het buiten „Jagtlust” behoorde indertijd aan het Klooster „Oostbroek”. Vermoedelijk is het bestaande huis gebouwd einde 17e eeuw, begin 18e eeuw.

Naast „Jagtlust” ligt de buitenplaats „De Varenkamp”, welke in eigendom behoort aan Douair. Baronesse Van Heemstra—Roosmale Nepveu, wier echtgenoot vroeger Burgemeester van de Bilt was.

VERBINDINGEN MET ANDERE GEMEENTEN

Het oude dorp de Bilt is met Utrecht en Zeist verbonden door een elektrische tram, welke in Utrecht vanaf het Centraal Station dwars door Utrecht gaat. Daar de tram sinds 1931 door het fort rijdt, is men in 12 minuten aan het begin van Utrecht en in 25 minuten aan het station. De elektrische tram sluit in Zeist aan de elektrische tramdienst Amersfoort—Zeist—Arnhem aan. Door de Bilt rijden autobussen van de E.B.O. en van de Brockwaybus Mij. van Utrecht naar Doorn; van laatstgenoemde Maatschappij van Utrecht—Zeist—den Dolder en van den heer Leguit van Utrecht—Amersfoort. Bilthoven is vanuit de Bilt te bereiken door een autobus van het B.A.B., welke van Utrecht naar de Bilt en Bilthoven rijdt. Zooals hierboven reeds is medegedeeld, lopen er van station Bilthoven meer dan 50 treinen naar Utrecht, daar over Bilthoven de lijnen Amersfoort—Utrecht, Baarn—Utrecht en Zeist—Utrecht lopen.

De eenige waterverbinding vormt de Biltsche Grift, welke loopt van Zeist naar Utrecht. Dit vaarwater wordt alleen bevaren met pramen en den motorvrachtbootdienst van de firma Wed. C. Ekdorf & Zoon te Zeist, welke vaart van Zeist via Utrecht naar Amsterdam.

De Rijksweg Utrecht—de Bilt is een der drukste wegen van ons land, daar hierop zich het verkeer beweegt van Utrecht in de richtingen Soestdijk, Baarn, Amersfoort, Apeldoorn en Zeist, Arnhem, Duitschland. Al jaren lang ziet men reikhalzend uit naar verbreeding van den weg. Vermoedelijk zal in 1932 weer een gedeelte onderhanden genomen worden.

BRONNEN VAN BESTAAN

De Bilt is voor het grootste gedeelte villadorp en heeft weinig industrie. Aan den Utrechtscheweg ligt de sigarenfabriek van de N.V. Koninklijke Utrechtsche Sigarenfabriek van H. G. en M. A. Hagen en in de Dorpsstraat de Snelwegerfabriek van de N.V. Snelwegerfabriek „Utrecht“, W. C. Olland; in Bilt-hoven de fabriek van elektrische kachels en huishoudelijke artikelen, Maatschappij „Inventum“; aan den Leijenschenweg, de fabriek van elektrische instrumenten van den heer H. M. Smitt; aan de Middellaan, de sigarettenfabriek van de firma Antoniou; aan de Spoorlaan, en aan de Jan Steenlaan de magazijnen van land- en tuinbouwgereedschappen, ijzerwaren, verwarmingsartikelen en machinerieën en gereedschappen voor wegenverbetering van den heer J. Heijbroek.

Aan den Utrechtscheweg en den Soestdijkscheweg liggen de boomkwekerijen van de N.V. Boomkwekerijen Groenewegen & Zn. en aan den Hessenweg en den Groenkanscheweg van den heer R. van Vulpen.

In de Bilt en Bilthoven bevinden zich verschillende soorten winkels, waarin men uitstekend terecht kan.

VERSCHILLENDE INRICHTINGEN

IN DE GEMEENTE

In de Bilt bevinden zich 1 openbare, 2 christelijke scholen, 1 Roomsch-Katholieke school voor lager onderwijs, benevens een bewaarschool; te Bilthoven 2 openbare, 1 christelijke, 1 Roomsch-Katholieke, 1 Montessorischool voor lager onderwijs, 1 openbare en 1 bijzondere school voor U.L.O. en 1 Montessoribewaarschool.

Verder bestaat er te Bilthoven nog een school van den heer

C. Boeke, waar volgens een door dezen uitgedachte methode les gegeven wordt, welk onderwijs met lager onderwijs gelijk te stellen is. De door den heer Boeke gevolgde methode heeft al eenigen tijd de aandacht van schoolautoriteiten getrokken en wordt door de ouders, wier kinderen op die school onderwijs ontvangen, zeer gewaardeerd. Te de Bilt bestaat een Nijverheidsavondschool voor teekenonderwijs aan jongens, benevens een Nijverheidsdagschool, voor onderwijs in naaien, koken en dergelijke vakken, voor meisjes.

De Bilt ligt voor het volgen van Middelbaar en Gymnasiaal onderwijs zeer gunstig, daar de gemeente in de onmiddellijke nabijheid van Utrecht en Zeist ligt. Een schoolabonnement op de electrische tram de Bilt—Utrecht en de Bilt—Zeist kost slechts f 30.— per jaar. Van Bilthoven kan men per trein of per autobus zich naar Utrecht begeven. De reisgelegenheid per autobus is in het algemeen geriefelijker, daar deze dwars door de stad rijdt.

Eenige Bilthovenaren geven er de voorkeur aan hun kinderen het Christelijk Lyceum te Zeist of het Lyceum te Baarn te laten bezoeken. Er bestaat al eenige jaren het plan te Bilthoven een lyceum op te richten. De plannen hiervoor waren het vorig jaar al gereed, maar het Rijk is tot nu toe uit bezuiniging niet bereid geweest hiervoor subsidie te verleen.

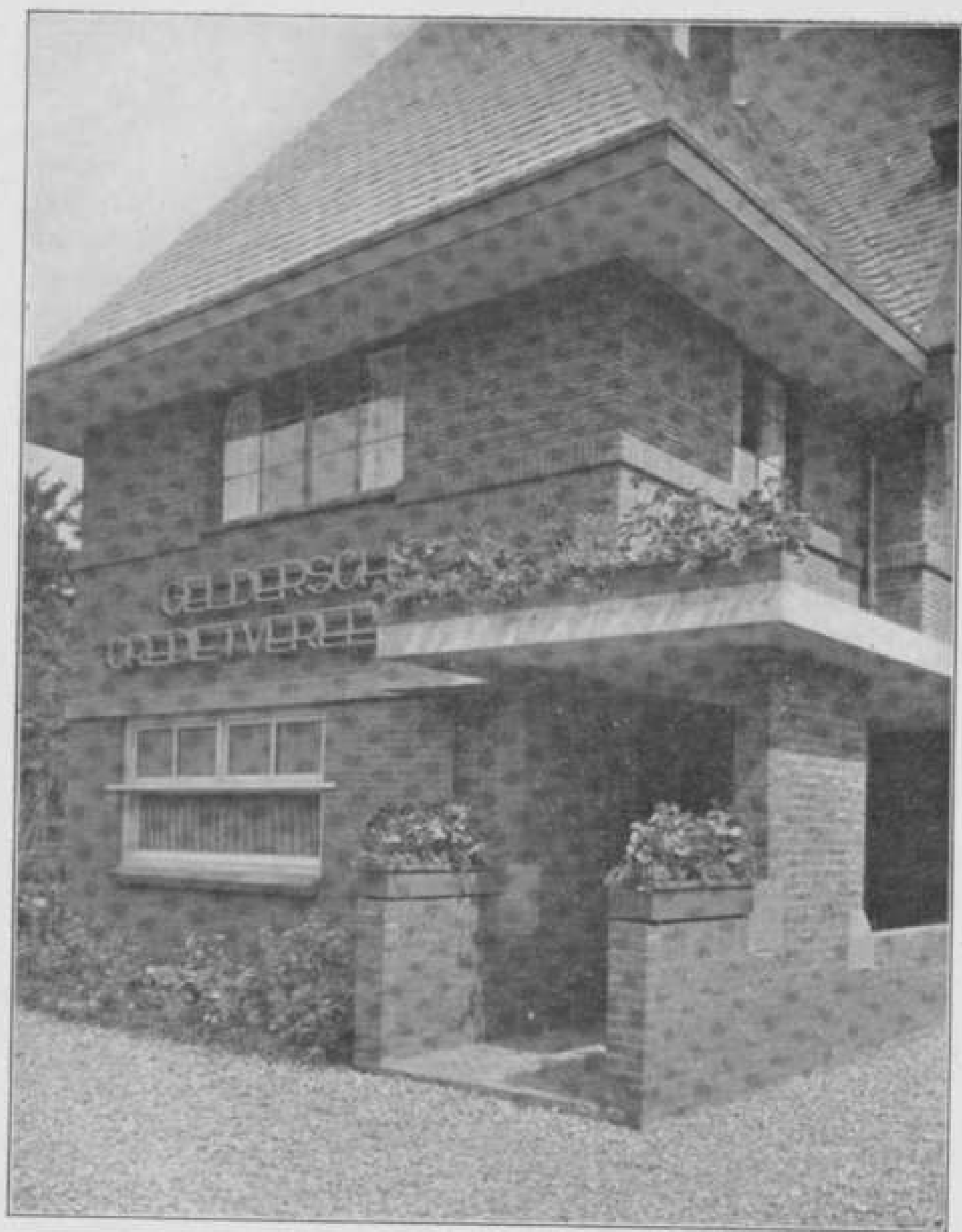
In de Bilt bestaat een Ned. Herv. Kerk, een Gereformeerde Kerk en een R.K. Kerk; in Bilthoven de Biltsche Kapel van de Ned. Herv. Gemeente, een Gereformeerde Kerk, de Woudkapel van de Vrijzinnig Godsdienstige Gemeenschap en een R.K. Kerk.

In de Bilt is het post- en telegraafkantoor gevestigd aan de Burgemeester de Withstraat, te Bilthoven aan de Julianalaan.

Het inlichtingenbureau van de Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer is gevestigd te Bilthoven Soestdijkscheweg 136.

De Bilt beschikt over 2 vereenigingsgebouwen. Het eene gebouw behoort aan den heer Dr. C. W. Th. Baron v. Boetzelaer v. Dubbeldam, welke dit 2 jaar geleden heeft laten verbouwen, zoodat dit thans verschillende lokaliteiten bevat, welke voor vergaderingen, concerten, tentoonstellingen uitstekend geschikt zijn.

Het tweede gebouw is een R.K. vereenigingsgebouw, hetwelk verleden jaar gebouwd is en onder patronaat van een commissie staat.

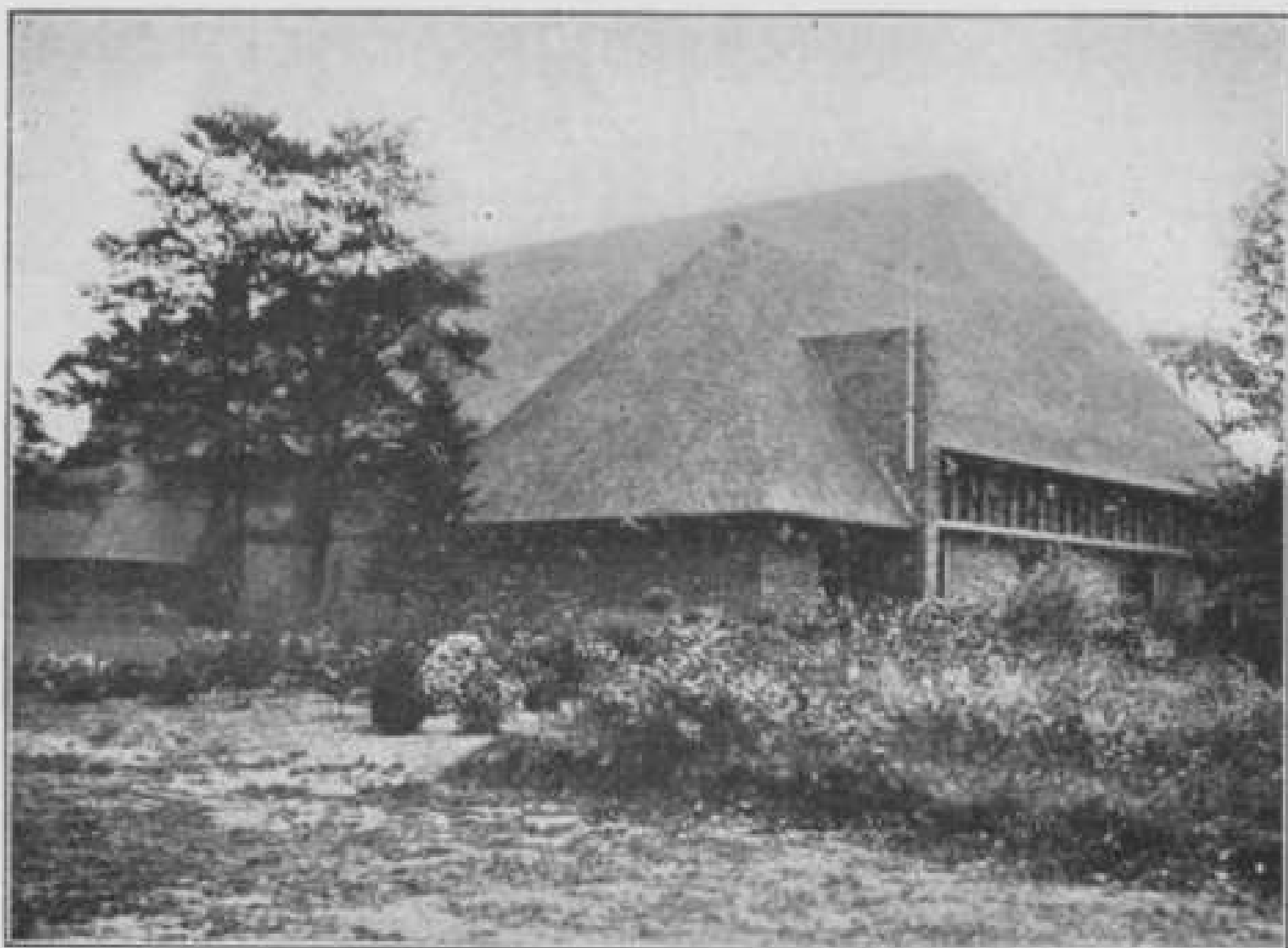
N.V. GELDERSCHE CREDIETVEREENIGING

GEVESTIGD TE ARNHEM

Kantoor: BILTHOVEN

SOESTDIJKSCHE STRAATWEG 100a — TELEFOON 26480

Alle Bankzaken / Kuis met Safe-Inrichting

Van Everdingenschool, Bilthoven.

Foto Francis Kramer.

Ook dit gebouw is uitstekend geschikt voor bovengenoemde doeleinden.

In Bilthoven is een Gereformeerd vereenigingsgebouw, hetwelk meer bestemd is voor godsdienstige samenkomsten, en verder het gebouw „Concordia”, hetwelk bevat café-restaurant en hotel, waarin een sociëteit is gevestigd en hetwelk 2 groote zalen bevat voor voorstellingen, vergaderingen en tentoonstellingen.

In een zeer geslaagde combinatie van villa en kantoor-gebouw is te Bilthoven gevestigd een bijkantoor van de Geldersche Credietvereeniging.

De voornaamste hotels, tevens café's-restaurant zijn in de Bilt hotel „Poll” en hotel „Nas”, te Bilthoven hotel „De Leijen”, hotel v.h. Brands, hotel „De Bonte Koe”, hotel „Regina” en hotel „Bilthoven”. In de Bilt zijn enkele, in Bilthoven verschillende pensions, welke voornamelijk in den zomer veel gasten ontvangen. De Bilt, voornamelijk Bilthoven, wordt door zijn ligging in het centrum van het land en door zijn mooie omgeving in den zomer veel bezocht, zoodat vele villabewoners voor een maand of langer hunne huizen verhuren, meestal voor goede

HOTEL PENSION „REGINA”

Café-Restaurant

BILTHOVEN (Utrecht-Holland) Telef. 26287

Aangenaam familie-hotel in
gezonde mooie streek, onder
leiding van oud Indischman.
Prijzen niet hoger dan te
Amsterdam en Utrecht.

Prima keuken en dranken.
Billijke pensionprijzen, speci-
aal tarief voor langer verblijf

NOMUBROOD is electrisch
verpakt Brood

NOMU ROZIJNENBROOD

NOMU GEMBERBROOD

VOLKORENBROOD systeem Dr. Allensson

N.V. NOTEBOOM & MULDER

KEUKENSTRAAT 40

— TELEFOON 12993

Fijn KRENTENBROOD

M.M.! Hiermede neem ik de vrijheid mij voor levering
van BROOD en BANKET beleeft bij UEd.
aan te bevelen.

Voor accurate en nette bediening zal steeds zorg
worden gedragen.

Uw Dw. Dn.,

Firma VAN TONGEREN

ELECTR. BAKKERIJ — MAARTENSDIJK

P.S. Bij voorkomende klachten verzoek ik beleeft deze
rechtstreeks tot mij te richten.

Bezorgt voor 12 uur v.m.

Vraagt van Tongeren's Tarwebrood en Roggebrood

— BOTTER-CAKE

prijzen, of met bewoners van gemeenten, welke bij zee liggen, hun huizen ruilen.

In de Bilt bevindt zich in de Torenstraat het uitstekend ingericht badhuis met kuipbaden en douches; in Bilthoven aan den Ouden Brandenburgerweg ligt de zweminrichting, welke eenige jaren geleden volgens aanwijzingen van den Inspecteur der Volksgezondheid, afd. biologie, en de Nederlandsche Heide-Maatschappij, is gemaakt. De inrichting trekt zeer veel bezoe-

Brug in het Van Boetzelaerpark, de Bilt.

Foto Francis Kramer.

kers, daar het water bijzonder goed is. Meermalen vinden daar zwemwedstrijden plaats. Het Biltsche Meertje, gelegen aan de Bilderdijklaan te Bilthoven, wordt des zomers gebruikt voor zweminrichting en des winters voor ijsport.

In de Bilt bestaat een afdeeling van het Groene Kruis, welke bij de wijkverpleging behoort. De wijkverpleging is uitstekend ingericht; zoowel te de Bilt als te Bilthoven zijn lokalen, ingericht voor de behandeling van loopende patiënten en voorzien van vele sanitaire artikelen. Aan de wijkverpleging zijn 3 wijk-

zusters verbonden. De contributie bedraagt per jaar minstens f 1.— of naar verkiezing hooger.

In de Bilt, in de school aan de Tuinstraat, is gevestigd de Volksbibliotheek, welke ongeveer 2400 nummers bevat, de kinderboeken inbegrepen, en waarvan veel gebruik wordt gemaakt; in een vertrek van de Brandweercentrale bevindt zich te Bilthoven een correspondentschap van de Utrechtsche Openbare Leeszaal, waarvan eveneens veel gebruik gemaakt wordt.

Des zomers worden op „Beerschoten” concerten gegeven door de Biltsche Harmonie. Dit corps, hetwelk vanaf 1901 bestaat, verscheidene jaren als Fanfarecorps, sinds enkele jaren als Harmonie, heeft vele triomfen op wedstrijden gevierd, dank zij de goede leiding van den dirigent, den heer H. Kok Jr. In Bilthoven is de Harmonie van de Bilthovensche Brandweervereeniging een paar jaar geleden opgericht, welke in Bilthoven concerten geeft.

De Kunstkring te Bilthoven geeft iederen winter tooneel- en muziekuitsvoeringen in „Concordia”.

Sinds verscheidene jaren bestaan alhier twee vrijwillige brandweervereenigingen, welke uitstekend geoutilleerd zijn, en waarvan het personeel voor zijn taak geheel berekend is. De heer D. J. J. A. de Leur, voorzitter van den Provincialen Utrechtschen Brandweerbond, nam het initiatief voor de oprichting en heeft zich alle moeite gegeven, dat de Bilt een uitstekende brandweer heeft gekregen.

BELASTINGEN

Betreffende de belastingen geldt het volgende:

Personeele belasting.

Van de belastbare huurwaarde, bedoeld in art. 13 par. 2 der wet op de personeele belasting 1896, wordt, ter vervanging van het percentage, in gemeld wetsartikel vastgesteld, geheven:

10 % bij een huurwaarde van f 200.— of meer, doch minder dan f 600.—.

11 % bij een huurwaarde van f 600.— of meer, doch minder dan f 1000.—.

12 % bij een huurwaarde van f 1000.— of meer.

In plaats van de belastingbedragen, vastgesteld in art. 19 der wet op de personeele belasting 1896 zal worden geheven, wanneer de waarde van het mobilair is:

f 200.— of meer, doch minder dan	f 300.—	f 1.75;
- 300.— " " " " "	- 400.—	- 3.50;
- 400.— " " " " "	- 500.—	- 5.—;
- 500.— " " " " "	- 600.—	- 6.50;
- 600.— " " " " "	- 700.—	- 8.—;
- 700.— " " " " "	- 800.—	- 9.50;
- 800.— " " " " "	- 1000.—	- 11.25;
- 1000.— " " " " "	- 1200.—	- 14.25;
- 1200.— " " " " "	- 1400.—	- 16.50;
- 1400.— " " " " "	- 1700.—	- 21.—;
- 1700.— " " " " "	- 2000.—	- 26.—;
- 2000.— " " " " "	- 2300.—	- 30.50;
- 2300.— " " " " "	- 2700.—	- 35.—;
- 2700.— " " " " "	- 3100.—	- 41.50;
- 3100.— " " " " "	- 3500.—	- 48.—;
- 3500.— " " " " "	- 4000.—	- 54.—;
- 4000.— " " " " "	- 4500.—	- 61.50;
- 4500.— " " " " "	- 5000.—	- 69.—;
- 5000.— " " , f 77.— benevens f 16.50 voor elke geheele som van f 1000.— waarmede zij het bedrag van f 5000.— te boven gaat.		

Wegenbelasting.

De belasting wordt berekend voor gebouwen en gedeelten van gebouwen met hunne aanhoorigheden naar den grondslag huurwaarde volgens de personeele belasting.

Huurwaarden t/m f 300.— 1 %;

" f 301.— t/m f 600.— 2 %;

" - 601.— " - 1000.— 3 %;

" - 1001.— en hooger 4 %.

De opcenten op de personeele belasting 1932 bedragen 80, op de grondbelasting (gebouwd 80 en ongebouwd 20).

De opcenten op de fondsbelasting 1932/1933 zullen waarschijnlijk 30 bedragen.

WATER, GAS EN ELECTRICITEIT

De watervoorziening in de gemeente de Bilt heeft plaats door de Utrechtsche Waterleiding-Maatschappij. Voor de levering van water mag de Maatschappij ten hoogste de navolgende tarieven in rekening brengen:

Woning-Bureau DE HAAN

te DE BILT — Telefoon 28185

Bouwterrein, Villa's en Landhuizen
in diverse prijzen TE KOOP en TE HUUR

Het aangewezen adres

voor het rechtstreeks zonder overlading verzenden van Uwe goederen per Motorboot- en Auto-dienst naar: de Bilt, Bilthoven, Zeist, Bosch en Duin, Huis ter Heide, Soesterberg, Den Dolder, Rijsenburg, Driebergen, Doorn enz., is de

DAGELIJKSCHE MOTORBOOT- en AUTODIENST

— VAN DE —

Fa. Wed. C. EKDOM & ZOONS - ZEIST

KANTOOR EN LIGPLAATS
AMSTERDAM - SINGEL 463
TELEFOON 43013 en 49282

KANTOOR EN LIGPLAATS
ZEIST - WATERIGEWEG 7
— TELEFOON 75 —

Fa. WED. C. EKDOM & ZNS.

BESTELHUIZEN:

De Bilt: W. EKDOM & ZNS., Utrechtscheweg 277, Telef. 26182
Bilthoven: A. EKDOM, Rembrandtlaan 28, Telefoon 26182

a. Voor arbeiderswoningen, waarvan de huurwaarde niet meer dan f 3.— per week bedraagt, wordt f 1.75 als abonnementsprijs per 3 maanden in rekening gebracht, bij een huurwaarde van f 3.— tot f 4.— per week f 2.25 per drie maanden en bij een huurwaarde van f 4.— tot f 6.— per week f 2.75 per drie maanden, een en ander indien slechts één aftapkraan aanwezig is en deze niet boven eene afvoerleiding is aangebracht. De huurwaarde wordt door de Maatschappij geschat.

Ieder waterverbruiker heeft het recht van de schatting der huurwaarde bij Burgemeester en Wethouders der gemeente de Bilt in beroep te komen, die in hoogste instantie beslissen. Van hun beslissing is geen beroep op scheidsmannen toegelaten.

b. Voor perceelen, niet vallende onder de onder a genoemde, wordt het water over den meter geleverd en als volgt in rekening gebracht:

1. Een vast te betalen bedrag van f 4.— per kwartaal, waarvoor de waterverbruiker het recht heeft 10 M³. per kwartaal te gebruiken.

Voor gebruik boven deze 10 M³. per kwartaal brengt de Maatschappij ten hoogste in rekening voor de daaropvolgende kubieke meters:

van 10—18 M³. 35 cent per kubieke meter;
voor de daaropvolgende kubieke meters
van 18—25 M³. 30 cent per kubieke meter;
voor de daaropvolgende kubieke meters
van 25—50 M³. 27 cent per kubieke meter;
voor de daaropvolgende kubieke meters
van 50—63 M³. 20 cent per kubieke meter;
voor de daaropvolgende kubieke meters
15 cent per kubieke meter.

2. De aanvragers hebben het recht om een jaarcontract te sluiten volgens onderstaand tarief:

voor een gegarandeerd minimum verbruik van 200 M³. per jaar een bedrag van f 50.—;

voor een gegarandeerd minimum verbruik van 300 M³. per jaar een bedrag van f 70.—.

Voor hetgeen meer gebruikt is dan gegarandeerd is, brengt de Maatschappij ten hoogste in rekening voor het verbruik tusschen 200 en 250 M³., 20 cent per kubieke meter;

voor de daaropvolgende kubieke meters 15 cent per kubieke meter.

N.V. Provinciale Utrechtsche Electriciteits Maatschappij

NIEUWE INWONERS van de
DE BILT en BILTHOVEN
bij Vastrecht tarief ($3\frac{1}{2}$ cent per kWh)
is het

ELECTRISCH KOKEN,
BAKKEN en BRADEN

GOEDKOOPE

dan elke andere wijze van koken
bovendien
gemakkelijker en zindelijker

HEETWATER-
INSTALLATIES

Met onze Heetwaterreservoirs
en nachtstroom van 2 cent per
kWh zonder veel kosten altijd
heet water bij de hand.

VRAAGT INLICHTINGEN aan ons kantoor,
CATHARIJNESINGEL 32 - UTRECHT

Een jaarcontract kan ook worden afgesloten voor woningcomplexen, die een afzonderlijk geheel vormen, één eigenaar hebben en als één geheel worden geadministreerd, voor zoover deze woningcomplexen toebehooren aan bouwvereenigingen of op coöperatieven grondslag werkende corporaties, voor zoover deze rechtspersoonlijkheid bezitten.

De *Gasvoorziening* geschiedt door het Gasbedrijf der gemeente Zeist.

De gasprijs is als volgt vastgesteld:

Voor de eerste 80 M³. per maand, 10 cent per M³.;

Boven de 80 M³. per maand 7 cent per M³.;

Boven de 300 M³. per maand 5 cent per M³.;

Boven 1000 M³. per maand en tenminste 15000 M³. per jaar, speciale tarieven.

Het gasbedrijf levert en stelt op alle voorkomende gastoe-
stellen en levert ook toestellen in huurkoop, waarvoor verschil-
lende gasinstallateurs hunne bemiddeling kunnen verleen.

Bijkantoor is gevestigd Nieuwstraat 112 te de Bilt.

De *Electriciteitsvoorziening* heeft plaats door de Provinciale Utrechtsche Electriciteits-Maatschappij (P.U.E.M.).

De stroomprijzen bedragen in spertijd 23 cent per kWh en buiten spertijd 13 cent per kWh.

De spertijd loopt van een half uur voor zonsondergang tot des nachts 12 uur.

Voor huishoudelijk gebruik bestaat gelegenheid een vastrecht-tarief af te sluiten.

Bij dit tarief betaalt men een vast bedrag per jaar en voor alle gebruikte stroom 3½ cent per kWh.

Indien men een electrisch Heetwaterreservoir heeft (men kan dit ook van de P.U.E.M. huren) kan men ook van het nachtstroomtarief gebruik maken. Gedurende de uren van ongeveer 11 uur in den avond tot ongeveer 7 uur in den morgen wordt de stroom hiervoor tegen 2 cent per kWh in rekening gebracht.

HOTEL-PENSION „BILTHOVEN”

JULIANALAAN 280

—

TELEFOON 26356

Zeer mooi gelegen nabij het Natuurpark „De Pan” en Biltsche Duinen - Aparte Zitkamers, Slaapkamers met Balcon, Apartementen met privé Bad en afgesloten W.C. - Modern comfort - Rustig Pension - Zomer en winter geopend - Zeer geschikt voor families bij lang verblijf - In den winter op alle kamers verwarming aanwezig - Matige prijzen

Wiener Co.

AMSTERDAM - Tel. 51713 - 52328

Fabriek van
Monumentale ornamenten in brons,
koper en ijzer

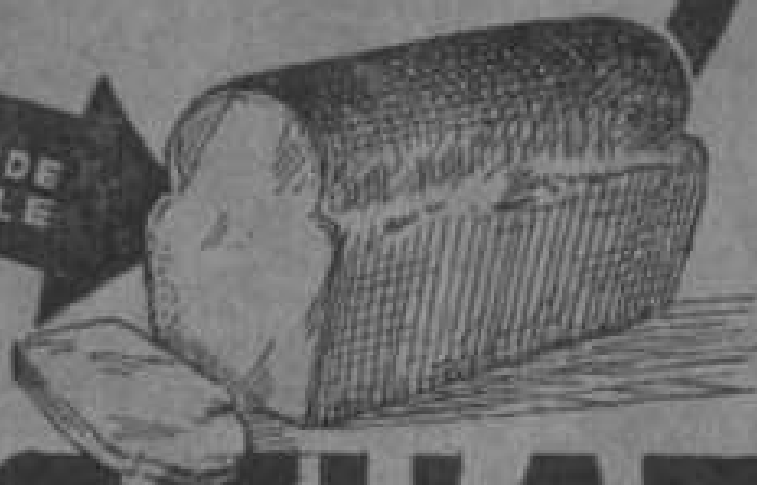
Stelt
de hoogste
eischen
aan Uw
BROOD

**KIEST MET ZORG UW
BROOD**

Neemt U eens een proef met
onze broodsoorten en wij
garandeeren U het zuiverste,
het smakelijkste brood op de
meest hygiënische wijze
gebakken

ONDER
VOORTDOURENDE
CONTROLE

D.P. SCHAT

BRAAMSTRAAT 9 TELEFOON. 14182
HUBERT. DUYFHUYSSSTR. 32 TELEFOON. 10839

Bezorgen dagelijks te DE BILT en BILTHOVEN

BEZOEKT

DE

KWEEKERIJEN

VAN

H. COPIJN & Z^N.

TUINARCHITECTEN
BOOMKWEEKERS

GROENEKAN

TELEFOON: UTRECHT No. 28207

VRAAGT GRATIS CATALOGUS ≡

DORSMAN & ODÉ — VLAARDINGEN